

I dag

FOLKA/LOKKURIN OG
FOLKAPENSJÓNIN.

Tað er sera makaleyst, tá ið folkalokkurin i dag kemur við einum uppskoti um at seta niður folkapensjónsaldurin frá 67 árum niður i 65 ár fyri menn og frá 62 árum niður i 60 ár fyri einsamallir kvinnur.

Tá sosialloggávan olli var framd leikaðu folkalokksmenn óðir, og Dagblaðið skrivaði um javnaðarflokkin, at við hesi lóggávu høvdu teir gjørt, at

»... OKKUM ER IKKI LIV LAGÐ SUM TJÓÐ.«

»... JAVNAÐARFLOKKURIN EIGUR SKOMMINA FYRI AT HAVA MORALSKT RYGGBROTID FØROYINGAR.«

OG harafturat sogdu teir um henda politikk, ið hevur hevja feroingar sosialt i flestu forum á hædd við hini Norðanlondini, at

TAÐ ER SKITNASTI OG MEST ÓMORALSKI POLITIKKUR, IÐ TIL ER...«

MEN lat okkum vona, at eisini folkalokkurin hevur skifti stóðu og nú er við til at fremja aðalmálið

AT I FØROYUM SKULU FØROYINGAR LIVA!

Umsetingarskattur

Dimmalætting skrivur um umsetingarskatt og tekur m. a. til, at ymsastaðni, har javnaðarmenn ráða, er hesin skattur settur i gildi.

Soleiðis gjørdur javnaðarmenn hetta i Svøríki undan seinasta vali. Einvör skattur er illa lýddur, og i Svøríki vóru tað mangir, ið hildu, at nú mundi svenski javnaðarflokkurin fara at fáa eitt munandi bakkast, men hetta var ikki, flokkurin vann sum ongatíð áður.

Skatturin var eingin nýggi útskriving av skatti; ikki hænleidis nýggjar úteislur á fólk; men heldur eitt stig at

bota um viðurskiftini, har trongdin var størst; tí peningur kom fjøldini av fólkinum til góðar við hagri pensjónum til gomul, brekaði, einkur og onnur treingjandi. Hartil var hann eisini nýttur til at gjalda barnapening til barnaríkar familjur, so tær nú fáa stórra peninga hæddir beinleiðis útgoldnar, meðan vit t.d. framvegis kunnu draga eina minni peningahædd av, tá uppgivið verður til skatt.

i letuni hava teir flogfær i USA, ið lættliga flúgva tær ferðir so skjótt sum ljóðið gongur, og longu nú eru teir i ferð við at gera flogfær, ið skulu kunna flúgva 3 ferðir so skjótt sum ljóðið.

AT i letuni okist fókatal heimsins við einum nýggjum íbúgva hvørt sekund, og at hetta tal vil enda við eini heimsvalukku, um einki munandi verður gjørt fyri at minka um barnatalið.

AT 10.000 tons av kosmiskum dusti hvønn dag dettir niður á jørðina. Hesar upplýsingar fingur vísindamennirnir við teimum báðum amerikansku satellittum Explorer I og Vanguard III.

AT vísindamaður i Bretlandi sigur seg hava gjørt ein mjólkadrykk, ið hevur allar fyrminur hjá vanligari mjólk uttan hina einu — hann fitar ikki.

TAÐ ER VERULEIKI

AT um afturhaldskrefturnar longu i krigssárunum høvdu tikið undir við javnaðarmonnum um eina størfingna endurnýggjan av fiskiflotanum við nýggjum, iðarhóskandi forum, vildu vit ikki i dag havt neyðugt at tikið so ovurstór tok fyri at fingið nóg mikið av skipum til landið.

adrir SIGA:

Dimmalætting skrivur um umsetingarskatt. Aftan á nærri at hava viðgjørt málið og vist á, at slikur skattur nú er i Svøríki og Sovjetsamveldinum, endar hon greinina soleiðis:

»... Omsetningsskatten er en nem og billig genvej til penge for det offentlige. Ufarlig er den dog ikke.

HON: Um tú strandaði á einari óbygdari oyggi, hvønn prentlut vildi tú tikið við tær?

HIN: Ein tatoveraðan sjómann.

SVØRIKI REPUBLIKK. i Svøríki eru tað rættuliga sterkar roddir, ið krevja at landið verður gjørt til republikk við einum forseta, ið verður valdur av tinginum, tá hetta vil spara um drøgt og dyrt valstrið. Væl halda teir tað eigur at liggja fyri at gera hesa stýrsligu broyting i næstu framtíð.

Núverandi kongurin er 78 ára gamalur, meðan krúnprinsinum restar 6 ár i at verða myndugur. Hildið verður, at um myndugleikaaldr krúnprinsins verður hækkaður, spyrst einki stríð burtur úr stjórnarbroytingini, ið tvørtur móti verður hon lagalið at fremja.

JARÐASKIPANIR.

Tað verður ikki at eydnast latinamerikonsku leiðarunum i longdini at bíða við tíðarhóskandi jarðaskipanum, tí millum bóndafólkin har er munurin millum teir ovurriku góðseigjarnir og smábóndurnar ella jarðarbeiðararnar ovurstór. Á Kubu hevur Fidel Castro sett i verk jarðaskipan, ið kemur hesum óvuliga stættarmuni til livs. Somuleiðis vænta teir, at nýggi forsetin i Brasilíu Quadros, verður at gera tað sama. Hann er avreksmaður. Sum guvernørur i Sao Paulo ruddaði hann upp millum embættismenninar — 10.000 vórðu settir úr starvinum. Valtekin hansara er ein feukustur, og nú vænta menn, at hann fer at nýta feukustin i jarðarbrúkinum, so tað munar.

FØDINGAREFTIRLIT.

Yviri i Puerto Rico sendi katólsku bisparnir út skriv, har teir harðliga gingu móti valinum av guvernørinum Marín, tí hesin segði seg vera fyri føðingareftirlitið, har tað av menniskjansligum og sosialum orsökum var neyðugt. Bisparnir taptu, og tá katólska kirkjan soleiðis tapur i katólsku londunum, eru stórra vónir fyri, at hon verður at fara seg guldandi, m.a. i Afríku, har hvørt sosialt framstig er dómt uppá ferðund orsakað av tí ovurstóra barnatalinum. Kennedy, forseti i

USA, er sjálvur katolikkur, men hann sigur um hetta evnið, at hetta er dómi uppá kirkjunnar veikleika, um hon soleiðis hugsunarlestur letur eygni aftur fyri livsneyðugum tilfókum.»

NYTT MARGARIN. Tað er royndur lutur, siga teir sakkonu, at hitt vanligu nýtta margarinið fremur forkalkningina hjá fólk. Teir mala nú til, at verksmiðjurnar fara undir at framleiða medisinskt margarín, i Svøríki hava teir longu roynt hetta i stórrum mun, og har eru fólk væl nøgd við tað; bæði hvat víð, víkir smakki og góðsku; men størsti fyrminurin er sjálvandi tann, at tað er heilsabót i tí.

TARATÓÐ.

Tari hevur verið rættu ligu nógv nýttur til tað i Føroyum; men tað tykist sum teir visu fyrst nú hava gjørt drøgvari kanningar av hesum taðum. Serstakliga bretskir vísindamenn hava gingið á odda. Teir hava gjørt ymiskar royndir og siga, at tarin hevur almikið av mikrófoði, vitaminum og nokrum vakstrarevnum, ið teir nýliga hava rakt við. Tarið, ið rotar, framleiðir nógv av bakteríum, sum geva jordi inn ammoniak og nitrat. Sum áður sagt hevur tarið verið nýttur frá gomlum døgum av; men fyrst nú eru menn rættuliga farnir undir stórra taðframleiðslu úr tara.

KEYPSSAMTOKUR.

Tað hevur altið verið eitt stríð millum privata keypmannastettina og keypsamtøkurnar um skat; men nú sigur »UDDELERBLADET« um hetta evnið:

»Teir hava viljað prógvað, at keypmáðurin er harðari skattaður enn keypsamtøkan, men keypmáðurin hevur rætt til at geva kundum sínum 4—5 pst. rabat og draga hetta frá síni inntøku, tá verður hansara skattur minni.

AVDUBBING

vil ikki forkoma USA sigur formáðurin fyri teimum amerikonsku smiðjarbeiðarunum eina frágreiðing, ið víðger sjónarmiðini hjá

amerikonsku arbeidarafjöldini i sambandi við eina stórra avdubbing. Hann sigur m. a.:

»Kriggi vil altið raka arbeidararnar harðast á einhvøtt hátt, og arbeidarar i øllum londum fordoma kriggi og hava heitt á ST um at minka krigssvandan. Tað er sjónarmið kommunistanna, at avdubbing vil forkoma kapitalismuni, men hetta er ikki rætt, tí amerikanski idnaður kann eins lætt umbyggjast til friðarframleiðslu sum til krigsframleiðslu. Ein avdubbing vil tvørturimóti skunda undir stríði móti neyð og fáekradomi.«

SAHARA-OYÐIMORKIN.

i hesi miklu oyðimørk eydnaðist tað franskonnum i fjør at seks-falda oljuframleiðsluna. I 1959 var framleiðslan bert 1,1 milj. tons, i fjør 6,5 milj. tons. Talið á oljukeldum, ið tiknar vóru i nýtslu var i 1959 26 og i fjør 43.

MAÐURIN — Claude Eatherly

— ið tveitti hina fyrstu atombombuna niður yvir Hiroshima liggur nú á sinnisjúkrahúsi i USA. Hann hevur síðan 1950 verið 9 ferðir viðgjordur fyri sinnisjúka. Tver ferðir hevur hann verið dómdur fyri innbrot og amað, og báðu ferðina segði hann, at hetta hevði hann gjørt fyri at sleppa i fongsul, tí hann meinti, at hann átti at vera revsaður fyri at hava verið við til at dripið 100.000 menniskju. Hann var flogskipari á tí flogflarinum, ið fleg á odda og segði, hvar og nær bumban galdi tveitast.

TVØRLIGT.

Orsakað av tvíbytnum av Berlin er sera tvørligt at telefonera. Skal ein úr Vesturberlin tala við onkran i Eysturberlin, má hann fyrst ringja til Frankfurt, haðani frá til Leipzig, og so endiliga fer hann Eysturberlin, sjálvt um víðkomandi, hann vil tala við, hvar hinumegin gotuna.

FIMLINGAR.

i Áresing i Týsklandi lendað ein ær nýliga 5 lomb eftir 45 minuttum — tvey veðurlomb og trý gimburilomb, ið øll li-

va. i Týsklandi er tað meira sjaldan, at ær lembir trý. i øllum forum veit eingin frá at siga fimmlingum. i Austráliu hendi tað fyrri nokrum árum síðan, at ein ær lemdi 5 lomb á einum sinni.

ERSKINE CALDWELL i USA

man vera ein av heimsins fremstu rithovundum. Bara i USA eru bókur hansara seldar i 42.912.685 eintøkum sambært seinastu uppgævu. Um allan heimin eru tær ætlandi seldar i 80 milj. eintøkum. Samanlagt vildu bókurnar lagdar enda i enda rokkið frá Keyptmannahavn til Peking og aftur. — Til sammetingar kann sigast, at bókurnar hjá H. C. Andersen eru prentaðar i einastaðni millum 60 og 80 milj. eintøkum.

Talað verður nú um ein felags-europeisk

sputnik, tá tey eintøku londini i Vestureuropu ikki einsamøll orka hesa uppgávu. Ein slikur sputnik ur kostar einar 1400 milj. krónur, ella tað sama sum danski staturin letur til sosial endamáli um árið.

W SAROYAN: Menniskjan

er ein einsamur skapningur. Hóast allar teir vinir, hon kann finna sær her i heiminum, er hon einsom. Hon er við hvørt so einsom, at hon kennir trongd til at venda sær burtur frá øllum sínum vinum og fer at granska tey deyðu.

Tað eru mangir lutir, ið eru neyðugari

enn pengar. Tað er bara tað tvørliga við teimum flestu, at tað er neyðugt at keypa teir fyri pengar.

Sjúklingurin: Hvat meina tygum so um

sjúku mína, harra læknir? Læknin: Ja, um eg var tygum, vildi eg ið hvussu er ikki keypt mær ein loysinggrammofonplátu.

Eingin veit, hvussu gomul mannaættin

er. Men olli er samd um, at hon á øllum ferum er so gomul, at hon átti at vita betri.